

อาทิคล้ายเหมือนเตาเผาถ่าน ระอุราวจะหลอมทุกสรรพสิ่งให้ละลาย ลมร้อนปลายน
เดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2478 พัดใบไม้สีน้ำตาลเกรียมบนต้นสักที่ยืนแห้งตาย
ร่วงพรุลงมาบนยอดดินแตกกระแหง ณ ที่นั้นชายผู้หนึ่งยืนตระหง่านอยู่บนทุ่ง
หญ้าที่แห้งตายจากเปลวแดด ร่างยักษ์บึกบึนสูงหกฟุตสองนิ้วแน่นิ่งเหมือน
รูปปั้นนกรบโบราณ เหงื่อบนหน้าผากไหลย่อยผ่านใบหน้าเข้ามาลงมาเป็น
ทาง ลมร้อนพัดมาเสียดผิวและพัดผ่านเลยไป เหมือนกับว่าร่างนั้นไม่มีตัวตน

ร.ต.ต. ต้อย พันเข็ม ลูบแผ่วเบาตรงปิ่นลูกไม้กระบอกเก่าที่เสียบข้างเอว
สายตาจ้องไปยังปากทางเล็กๆ ที่ซ่อนอยู่ในหลืบเขาอย่างระวัง เสียงนกแสกร้อง
มาจากที่ใดที่หนึ่ง เขากำลังรอมันอยู่... เสื่อย้อย! เขามั่นใจว่าเสื่อย้อยจะต้อง
ผ่านเส้นทางนี้ในอีกไม่กี่อึดใจข้างหน้า

สามวันหลังจากเดินทางจากพระนครมาถึงชายแดนลาว เขามาชุ่มฉ่ำกรอ
เสื่อย้อยตรงจุดนี้ตลอดหนึ่งวันหนึ่งคืน ตามข่าวกรองที่ได้รับมาจากอธิบดีกรม
ตำรวจ คำสั่งที่เขาได้รับคือ จับเป็นเสื่อย้อยมาให้ได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงวิธีการ
หลังจากที่มาถึง นายร้อยตำรวจตรีหนุ่มตัดสินใจซ่อนรถจักรยานยนต์ไว้ในทุ่ง
หญ้าสูงริมทาง เดินลุยป่าเข้ามาแอบซุ่มอยู่ตรงจุดนี้คนเดียว ระหว่างพวกเขา
สองคนยังมีเรื่องส่วนตัวที่ต้องสะสางกันให้เด็ดขาดอีกเรื่องหนึ่ง!

ชักลูกไม้กระบอกเก่าขึ้นมาสำรวจดูความเรียบร้อยอีกครั้งด้วยแววตาเรียบ
เฉย ด้ามปืนเก่าแก่คร่ำคร่าผ่านการใช้งานมานานปี มือขวาที่กำด้ามปืนมั่นคง
และอบอุ่น มือข้างนี้เคยสังหารชีวิตด้วยพิษสุราที่เคยจมชีวิตเขามาห้าเดือนเต็ม
นายตำรวจเสียบปืนกลับเข้าของพอดีกับที่เหาดงตัวหนึ่งเสื่อย้อยผ่านไป แต่เขาไม่
สนใจ ป่านนี้เสื่อย้อยคงจะใกล้เข้ามาแล้ว มองไปรอบตัว เหตุการณ์ประหลาดป็น
ระหว่างเขากับเสื่อย้อยเมื่อหนึ่งปีก่อนผุดวบบขึ้นในความทรงจำ เมื่อหนึ่งปีก่อน
เขาก็เคยชุ่มรอเสื่อย้อยเหมือนกัน แต่เหตุการณ์จะเหมือนเดิมหรือไม่ เขาไม่รู้...

เขาไม่ยการู้!

เมื่อห้าวันก่อน ร.ต.ต. ต้อย พันเข็ม ถูกเรียกตัวด่วนจากภูธรด้วยคำสั่งลับเฉพาะ
จากเบื้องบนสุด ทันทีที่ไปถึงพระนคร เขาถูกนำตัวไปพบพระโกมลพิพัฒน์
อธิบดีกรมตำรวจ เป็นวันที่ 24 เมษายน 2478 สิบแปดเดือนหลังจากเกิด
เหตุการณ์ กบฏบวรเดช

พระโกมลพิพัฒน์เป็นชายวัยเกือบหกสิบ รูปร่างผอมสูง ผมสีเทาหัว
ศีรษะ ใบหน้ายิ้มแย้มอยู่เป็นนิจ ทำทางเป็นคนอารมณ์ดี ท่านเคยเป็นอาจารย์
โรงเรียนนายร้อยทหารบก เคยสอนเด็กหนุ่มหลายคนต่อมาได้รวมกลุ่มเป็น
คณะราษฎร เช่น พ.ท. พระประศาสน์พิทยายุทธ พ.ท. หลวงพิบูลสงคราม
ฯลฯ หลายปีก่อนท่านเปลี่ยนมาทำงานด้านตำรวจและได้เลื่อนตำแหน่งเป็น
อธิบดีในที่สุด

“เคยได้ยินชื่อเสียงย่อโยไหม คุณต้อย?” ท่านอธิบดีวัยใกล้หกสิบถามตำรวจ
หนุ่มซึ่งยืนอยู่เบื้องหน้าเป็นประโยคแรก

“เสื่อย้อยที่อาละวาดอยู่แถบเมืองเพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรีคนนั้น
ใช่ไหมครับท่าน?”

“ใช่”

“ผมเคยพบกับเขาสองครั้ง และหนึ่งในสองครั้งนั้นผมดวลปืนกับเขาด้วย
ครับผม”

“ผมเคยได้ยินเรื่องที่คุณดวลปืนกับเขามาก่อนเหมือนกัน ก็เพราะเหตุนี้
แหละผมถึงเจาะจงเรียกตัวคุณมาจากต่างจังหวัด...”

อธิบดีกรมตำรวจพูดเนิบนาบ หนักแน่น “...คุณพบเสื่อย้อยครั้งสุดท้าย
เมื่อไหร่?”

“ประมาณห้าหกเดือนที่แล้ว หลังจากพ่อผมตายได้สักปี”

ผู้อาวุโสกว่าชะงักนิดหนึ่ง “พ่อคุณเป็นทหารใช่ไหม? ถ้าผมจำไม่ผิด เขา
ตายในการรบ”

“ใช่ครับ ท่านมียศไม่สูงเท่าไร แต่ก็เป็นที่ทหารที่ดีมาตลอดชีวิต”

“ผมเคยรู้เรื่องพ่อคุณมาก่อนเหมือนกัน ถึงจะไม่เคยรู้จักเขาเป็นการ
ส่วนตัว แต่ผมก็นับถือในความกล้าหาญของเขาจากการรบที่ดุเดือดครั้งนั้น”

“ขอบคุณครับท่าน”

“เอาละ จากการพบกับเสื่อย้อยมาสองครั้ง คุณคิดว่าเขาเป็นคนยังไง?”

“ถ้าว่ากันตรงๆ โดยไม่มีอคติแล้ว เจ้านี่ก็จัดว่าเป็นโจรที่มีฝีมือและใจ
นักเลงคนหนึ่ง ถึงแม้จะเพิ่งออกปล้นไม่นานแต่ก็มีชื่อเร็ว เพราะฝีมือแม่นเป็น
ระดับพระกาฬ ผมได้ยินว่าเสื่อย้อยคนนี้มีชื่อเสียงลือเลวเลย เป็นคนเมืองกรุง พ่อ
เป็นถึงข้าราชการระดับสูงในกระทรวงมหาดไทย แต่ถูกใส่ร้ายจนต้องออกจาก

ราชการและตรอมใจตายในที่สุด ทั้งเขาไว้คนเดียวกับแม่ นั่นมันราวสองปีก่อนนี่เอง”

“ดูคุณรู้เรื่องเกี่ยวกับตัวเขาไม่น้อยเลยนี่”

นายตำรวจหนุ่มชะงักวุ่นหนึ่ง “ผมมีเหตุผลส่วนตัวบางอย่างที่ทำให้ผมพยายามสืบเรื่องราวของเขาครับผม”

“แล้วสาเหตุที่คุณไปดวลปืนกับเขามีเรื่องราวเป็นมายังไง?”

“สามปีก่อนผมมียศเป็นสิบตำรวจเอก ถูกส่งไปประจำการที่บ้านท่าแดงซึ่งเป็นชุมชนเล็กๆ แห่งหนึ่งใกล้ประเทศลาว ที่นั่นมีงูเห่ามาก เป็นทางเลี้ยวผ่านเพราะโจรผู้ร้ายซุกซม เกิดคดีปล้นฆ่าแทบไม่เว้นแต่ละวัน ผมยังจำได้ว่าในอาทิตย์แรกที่ผมเข้าไปประจำการ เลือดของพาสุนัขเข้าไปล้นบ้านก้านขุ่ย ฆ่าเจ้าทรัพย์ตายอย่างโหดเหี้ยมและหนีไปอย่างลอบนวลโดยไม่มีตำรวจคนไหนอยากติดตาม ผมมารู้ทีหลังว่าเป็นเพราะทุกคนรู้จักดีตีตีตีความแค้นเป็นของมันดี วันนั้นผมขี่จักรยานยนต์คู่ชีพตามไปคนเดียว ผมตามมันไปหนึ่งวันหนึ่งคืน ไปทันมันที่ชายป่า เราดวลปืนกัน ผมยิงมันตายด้วยกระสุนปืนเพียงนัดเดียวเจาะหน้าผาก”

“นั่นคือที่มาของชื่อ จำต๋วยปืนผี...”

ร.ต.ต. ต๋วยผงกั้ว “ใช้ครับท่าน ช่วงหลายเดือนต่อมาผมดวลปืนกันซึ่งหน้ากับโจรปล้นฆ่าเจ้าทรัพย์หกราย เช่น เลือดหมา เลือดแมว เลือดพร ทั้งหมดถูกผมยิงตายด้วยกระสุนนัดเดียวเจาะหน้าผาก หลังจากนั้นก็มีโจรคนไหนมาข่มขู่ข่มขืนนั่นแหละ ก็เลยทำให้ผมตระหนงตัวว่าเป็นตำรวจปืนไวที่สุดในถิ่นนี้ จนกระทั่งผมพบกับเสือย้อย...”

ผู้เล่าหยุดคิดครู่หนึ่ง “...นั่นคือเมื่อเดือนเมษายนปีที่แล้ว มีอยู่วันหนึ่งเราได้ข่าวว่ามีกรปล้นกันที่บ้านบางพระ ทราบภายหลังว่าเป็นกลุ่มโจรเสือย้อย เราลุยป่าเข้าล้อมพวกโจร ยิงสมุนโจรตายหมด เสือย้อยหนีไปได้ ผมคุ้นเคยกับสถานที่นั่นดี เลยตัดสินใจไปคนเดียว ดักรอเสือย้อยตรงปากถ้ำแห่งหนึ่งที่ตรงนั้นรกรกรมีไปด้วยไม้ใหญ่ ชุมไปด้วยงูเห่า ตอนนั้นจะว่าผมอยากสร้างชื่อก็ได้ ผมอยากพิสูจน์ให้ทุกคนเห็นว่าผมคนเดียวก็สามารถจัดการเสือร้ายนั้นอยู่นั่นเป็นการเผชิญหน้าครั้งแรกของเรา เสือย้อยคาดไม่ถึงเพราะตอนที่เขาโผล่ออกมาจากหลืบเขานั้น ปืนของผมก็เล็งอยู่ข้างหลังเขาพอดี...”

“หยุดอยู่ตรงนั้นแหละ...” ผมตะโกนบอกเสือย้อยในวันนั้น “...ทั้งปืนแล้วค่อยๆ หันกลับมา มึงถูกจับแล้ว”

เสือย้อยทั้งปืนลงบนพื้น ขณะที่ผมโผล่ออกมาจากเงามืดหลังต้นไม้ใหญ่ และดึงกุญแจมือขึ้นมา

“จำต๋วย?” เขาเอ่ยขึ้นเรียบๆ

“ใช่ กูเอง”

“จำต๋วยคนที่ดับเลือดหมากับเลือดแมวคนนั้น?”

“ใช่”

“สองเดือนนั้นเป็นมือปืนชั้นต่ำนี่...” น้ำเสียงของเขาคล้ายแวงแววย้ายหัน ผมที่ตามองดูเสือย้อย เลือดผ้าชุดดำสนิทนั้นสกปรกยับยู่ยี่ เผยให้เห็นแผลอกกว้างใหญ่ลึกรูปเลือดดำทะมึน ใบหน้านั้นมีหนองเคราจรู้ง แต่สายตาคนนั้นมีประกายคมกริบแวงแวงกระด้างและมีอำนาจอย่างบอกไม่ถูก ผมไม่เคยพบเห็นลักษณะแบบนี้จากใบหน้าโจรที่โหดมาก่อน ริมฝีปากเข้มเป็นเส้นตรง บอกความมั่นใจในตนเอง นี่ไม่ใช่ลักษณะของโจรธรรมดาเลย... ผมบอกตัวเอง

“มึงคิดจะทำดวลปืนกับกูหรือ?”

“ใช่!...” เสือย้อยยัดดอกตบชัตถ้อยชัตคำ “...ได้ยินมาว่าจำต๋วยชอบดวลปืนกับคนร้ายซึ่งๆ หน้า กระบอกของผมไม่ต้องใส่ลูกปืนก็ได้ ถ้าชนะผมขอแค่อิสรภาพ”

อีกคนหนึ่งแล้ว! ผมยิ้มที่มุมปากขณะโยนปืนที่มีกระสุนอยู่ของเสือย้อยคืนไปให้ทันที เขารับมาแล้วสลัดกระสุนทั้งหมดออก หยิบกระสุนใส่รังเพลิงเพียงนัดเดียวก่อนเสียบปืนใส่เอว ผมชะงักเมื่อเห็นเขาทำเช่นนั้น และสลัดกระสุนออกเหลือเพียงนัดเดียวบ้าง ผมไม่รู้สึกลัวเพราะผ่านการประลองปืนกันซึ่งๆ หน้าแบบนี้มาบ่อยครั้ง จนได้ชื่อว่า จำต๋วยปืนผี เราทั้งสองยืนตรงกันข้าม ระยะห่างสามก้าว มีอุปถ้อยตามสบาย สายตาเราทั้งคู่จ้องมองกันเขม็งนิ่งเวลาทั้งโลกเหมือนจะหยุดนิ่งอยู่กับที่ ไม่มีการนับ ไม่มีกติกา ไม่มีกรรมการ ลูกปืนนัดเดียวตัดสินทุกอย่าง!

พริบตาหนึ่งผมชักปืนขึ้นจากเอว...

ปลายกระบอกปืนของเสือย้อยจ่ออยู่ที่หัวของผมรออยู่แล้ว!

ผมยืนนิ่งอย่างตะลึงงันอยู่นานก่อนเสียบปืนกลับใส่ซอง ขณะที่เสือร้าย

ค่อยๆ ลดเป็นลง

“มึงไปเถอะ กูแพ้แล้ว!” ผมพูด แล้วร่างสูงใหญ่ในชุดดำก็เดินจากไป
เงียบๆ

“เดี๋ยวก่อน...” ผมร้อง

เสื่อย้อยชะงัก

“มึงหัดยิงปืนมานานเท่าไร?”

“ก็ไม่นานนัก”

“กี่ปี?”

“ห้าปี”

ร.ต.ต. ด้อยผู้มีอดีตกับเสื่อย้อยหยุดเล่าเรื่องครูใหญ่ คล้ายกำลังทบทวนความ
ทรงจำ

“แล้วยังไงต่อ?” ท่านอธิบดีถาม

“ท่านครับ พ่อผมสอนผมจับปืนมาตั้งแต่ผมอายุหกขวบ ฝึกยิงปืนทุกวัน
ไม่ว่าฝนตกแดดออกยังไม่มาถึงสิบแปดปี ส่วนมันหัดยิงปืนมาแค่ห้าปี แต่มัน
ไวกว่า ไวกะเหมือนฟ้าแลบ ผมนึกไม่ออกว่าจะต้องฝึกอีกกี่ปี ถึงจะชักปืนได้ไว
เท่ากับมันในตอนนั้น ชาตินี้ทั้งชาติผมไม่มีทางสู้มันได้ ไม่มีทาง แล้วผมจะจับ
ปืนต่อไปทำไม หลังจากนั้นความผิดหวังทำให้ผมไม่จับปืนอีกเลย ผมจับแต่
ขวดเหล้า”

ท่านอธิบดีพยักหน้าเห็นใจ มีแต่คนที่เคยพ่ายแพ้อย่างหมดรูปที่สุดเท่านั้น
ที่รู้ว่ารสชาติของการพ่ายแพ้ช่างขมขื่นล้นดี รสมันขมกว่าเหล้า

“ห้าเดือนเต็มหลังจากนั้นผมจมตัวเองอยู่ในร้านเหล้า เมาเข้าเมาเย็น ภาพ
การชักปืนอย่างรวดเร็วของเสื่อย้อยทำให้ผมท้อถอย ผมเคยตระหนงตัวว่าชักปืน
เร็วที่สุด ยิงปืนแม่นที่สุด แต่พอผมแพ้เพียงครั้งเดียว ผมก็ล้มลงไปจนผมเอง
ในตอนนั้นยังรู้สึกแปลกใจ”

“แต่ตอนนี้คุณหายแล้วนี้ ไซ้ใหม่?”

“ไซ้ ก็เป็นเพราะเสื่อย้อยอีกนั่นแหละ”

ท่านอธิบดีกรมตำรวจเลิกคิ้วเป็นเชิงสงสัย “เรื่องเป็นยังไง?”

“คืนหนึ่งผมนั่งเมาอยู่ที่ร้านเหล้าตามเคย เหล้ากลืนจนเฉียวผ่านลงคอผม

ไป จนผมลืมนึกว่ามีมันลงไปแก้วแล้ว ทันใดนั้นสายตาสะลิมสะลือของผมก็
มองเห็นใครคนหนึ่งเดินเข้ามาในร้าน ชายผู้นั้นสวมชุดสีดำทั้งตัว ร่างสูงใหญ่
บึกบึน หนวดเครารุงรัง นัยน์ตาฉายแววกระด้าง

“เสื่อย้อย!” ตาแก่เจ้าของร้านอุทานออกมาก่อนวิ่งหลบหายไปหลังร้าน

เสื่อย้อยมองสภาพของผมแล้วส่ายหน้า “เดี๋ยวนี้อ่าดูจับขวดเหล้าแทน
ปืนแล้วเรอะ น่าทุเรศ!”

ผมชักปืนออกมาอย่างลึมตัว แม้ว่ามือยังสั่นระริกด้วยฤทธิ์เหล้า

เสื่อย้อยหัวเราะหึๆ “ยังมีแรงจับปืนอีกเรอะจ่า?”

ผมปล่อยปืนร่วงลงกับพื้นอย่างหมดแรง เสื่อย้อยรวบคอเสื้อยกผมขึ้นมา
ชนโต๊ะลัมโครมคราม เขาอัดกำปั้นเข้าที่ท้องของผมจนผมทรุดตัวกองกับพื้น
อาเจียนเหล้าออกมาไม่หยุด ครูหนึ่งเขาหัวน้ำมาถั่งหนึ่งสาดผมจนโซก

“กูเกลียดคนที่ไม่สู้ชีวิตที่สุด โดยเฉพาะคนที่แพ้แล้วใจเสาะ เมาเข้าเมา
เย็น ไอ้ท่า! นี่หรือวะที่เขาเรียก จ่าด้อยปืนผี มือปราบมือหนึ่ง? ฤย!”

เขาโยนปืนตรงหน้าผม “นี่ไว้ย! ต้องปืนซีวี่นี่ที่เป็นเพื่อนตายกับเรา หยิบ
มันขึ้นมาซิวะ แล้วมายิงกับกูใหม่ กูจะรอมึงอยู่ ถ้ายังสู้กูไม่ได้ก็ไปเกิดเป็น
หมาไป!”

แล้วร่างนั้นก็เดินดุ่มหายลับไปในสายฝน ผมนอนอยู่บนพื้นสติกลับคืน
มาเต็มที่ ตาจ้องเขม็งตรงทิศทางที่เสื่อย้อยเดินจากไป ไฟโทสะเริ่มเดือดปุดขึ้น
จากภายใน นานเท่านาน แล้วมืออันสั่นระริกของผมก็เอื้อมไปคว้าปืนกระบอก
นั้นขึ้นมา...

“หลังจากคืนนั้น ความแค้นที่ถูกดูหมิ่นทำให้ผมลุกขึ้นยืนหยัดได้อีก ผม
เลิกเหล้าเด็ดขาด วันๆ หมกมุ่นอยู่กับการซ้อมยิงปืน จนกระป๋องนมที่ถูกใช้
เป็นเป้ากองสูงชันทุกวันในสวนหลังบ้าน และนั่นก็คือครั้งสุดท้ายที่ผมพบเขา”

ชายต่างวัยทั้งสองนั่งไปครูใหญ่ พระโกมลพิพัฒน์นั่งครุ่นคิดเงียบๆ ก่อนลุกขึ้น
เดินไปหยุดที่ริมหน้าต่าง มองต้นวาสนาใหญ่ที่กำลังระบัดดอกเป็นช่อขาว ลม
ร้อนเดือนเมษายนเคล้ากลิ่นดอกวาสนาโชยมาผะแผ่ว

“ขอบคุณที่เปิดเผยเรื่องส่วนตัวของคุณอย่างละเอียด เป็นประโยชน์ต่อ
เรามาก ที่นี้ถึงตาผมเล่าบ้าง นี่เป็นอีกด้านหนึ่งของเสื่อย้อยที่น้อยคนจะรู้ ผม

เชื่อว่าคุณคงเคยได้ยินชื่อ *กบฏบวรเดช* มาก่อนใช่ไหม?”

นายตำรวจภูธรพยักหน้า “ใช่ครับ”

“รู้เรื่องดีแค่ไหน?”

“มันเป็นความพยายามกระทำรัฐประหารของบุคคลคณะหนึ่งที่ต้องการฟื้นฟูการปกครองไปสู่ระบอบเดิม หมายโค่นล้มรัฐบาลของพระยาพหลพลพยุหเสนา นำโดย พลเอกพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบวรเดช เรียกตัวเองว่า *คณะกู้บ้านเมือง* คณะรัฐประหารชุดนี้นำทหารจากต่างจังหวัดเข้ามาในกรุง ใช้นครราชสีมาเป็นศูนย์บัญชาการ เรียกปฏิบัติการ *แผนล้อมกวาง* ล้อมกันอยู่หลายวัน เป็นเหตุการณ์ที่ไม่มีใครคาดฝัน”

ผู้อาวุโสสิ้นศีรษะเล็กน้อย “ก็ไม่เชิงทีเดียว ความจริงแล้วทางเรารู้ว่าฝ่ายตรงข้ามคิดก่อการรัฐประหารถึงสองวันล่วงหน้า! ซึ่งก็ด้วยความบังเอิญแท้ๆ วันหนึ่งท่านนายกา คือเจ้าคุณพหลฯ ไปเยี่ยมทหารที่ราชบุรี ซึ่งมีพระยาสุรพันธ์เสนีเป็นสมุหเทศาภิบาลมณฑลราชบุรีอยู่ วันนั้นท่านเห็นเครื่องบินของกองทัพอากาศลำหนึ่งบินมาลงที่สนามบินราชบุรี นักบินชื่อ ขุนไสวณียากาศ เดินทางมาหาพระยาสุรพันธ์ฯ และยื่นจดหมายให้ฉบับหนึ่ง บอกว่าเป็นสารจากพระองค์เจ้าบวรเดช พระยาพหลฯ ซึ่งยื่นอยู่ ณ ที่นั้นด้วยหน้าซีดลง และเดาเรื่องออกได้หมดทันทีว่า พระองค์เจ้าบวรเดชกำลังมาชวนทหารราชบุรีร่วมทำการรัฐประหาร”

“ทำไมนักบินคนนั้นถึงสะเพร่าอย่างนั้น ถึงขนาดยื่นจดหมายจากหัวหน้ากบฏต่อหน้าหัวหน้าฝ่ายรัฐบาล?”

“ผมก็ไม่ทราบเหมือนกัน เขาอาจไม่รู้จักรักพระยาพหลฯ เลยก็เป็นได้”

“ไม่น่าเชื่อ”

“ใช่ แต่ก็นับได้ว่ามันเป็นเรื่องของโชคชะตาจริงๆ ที่ทำให้ฝ่ายกบฏมีเสียงแพ้ตั้งแต่แรก”

“แล้วท่านนายกาทำยังไงต่อไป?”

“ท่านรีบเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยทางรถไฟทันที่ในเช้าวันรุ่งขึ้น บอกให้ฝ่ายรัฐบาลเตรียมตั้งรับทันที ให้พันโทหลวงพิบูลสงครามเป็นผู้บังคับกองรบปราบกบฏทันที...”

นายตำรวจหนุ่มถามอย่างสงสัย “ทำไมพระยาสุรพันธ์ฯ ถึงไม่จับตัวพระยา

พหลฯ ไว้เลยในวันนั้น เพราะไหนๆ ความก็แตกแล้ว?”

“ผมคิดว่าพระยาสุรพันธ์ฯ คงไม่คิดว่าจะเกิดเหตุการณ์อย่างนั้นขึ้น หรือไม่เขาก็ไม่คิดจะเล่นด้วยกับฝ่ายกบฏ แต่ไม่ว่าความจริงจะเป็นอย่างไรก็ตาม เขาก็เข้าคุกไป”

“มีนำเล่าทหารฝ่ายรัฐบาลถึงเตรียมตั้งรับทัน”

ท่านอธิบดีหยุดตีมน้ำก่อนเล่าต่อ สายตาผ่านร้อนผ่านหนาวมานานคู้้น คล้ายมองเห็นสงครามกลางเมืองของคนชาติเดียวกันในมโนภาพ เดือนตุลาคม ปีนั้นน้ำเหนือไหลหลาก ลมหนาวเริ่มพัดมาแล้ว แต่ไม่อาจดับความร้อนรุ่มของทั้งสองฝ่าย

“ตอนค่ำวันที่ 11 ตุลาคม ฝ่ายกบฏยกกองทหารช่างอยู่ชุกองพัน 1 กับ 2 รวมหกกองร้อย ลำเลียงพลมาทางน้ำขึ้นบกที่รังสิตเข้ามาถึงทุ่งบางเขน ระหว่างสนามบินกับคลองสายหนึ่งที่ตอนเมืองก่อนเช้าวันใหม่ แยกย้ายกันเข้ายึดสถานีรถไฟบางเขน หลักสี่ และรังสิต วันรุ่งขึ้นกำลังทหารจากนครราชสีมา กับสระบุรีก็เคลื่อนพลมาสมทบกันที่ตอนเมือง”

“ผมก็ได้ยินว่ามีทหารจำนวนมากได้เข้ากับพวกกบฏ”

“ใช่! รวมทั้งพวกขุนนางเก่าๆ ที่ยังจงรักภักดีต่อราชวงศ์ด้วย พวกนี้เชื่อว่าการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองของคณะราษฎรในปี 2475 ที่แท้ก็คือการถ่ายโอนอำนาจจากกษัตริย์มาสู่มือคนอีกกลุ่มหนึ่งเท่านั้น มันเป็นเพียงแค่ coup d'etat ไม่ใช่ revolution ไม่ใช่ประชาธิปไตยที่แท้จริง คนพวกนี้ถูกจับหมดในภายหลัง...”

อธิบดีกรมตำรวจทอดสายตาดูออกไปนอกหน้าต่าง “...ถึงทหารต่างจังหวัดจะเข้ามามาก แต่ฝ่ายเราก็มือไว ทางเราส่งกองพันที่ 7 และ 8 เข้าไปต้านรับ ฝ่ายกบฏส่งนายทหารคือ พระยาเวหาสยานศิลปสิทธิ์ พระเทพศวร อำนวยฤทธิ์ ร.อ. เสนาะ รักธรรม ถือสารมาขอให้รัฐบาลปฏิบัติตามเงื่อนไขหกข้อ ซึ่งทางเราปฏิเสธไปหมด...”

“มีการยิงกันตั้งสนั่นอยู่หลายวัน และแล้วทหารฝ่ายเราจึงเอารถ ป.ต.อ. ขึ้นรถไฟวิ่งเข้าหาฝ่ายตรงข้าม ป.ต.อ. ของเรายิงกระสุนปืนใหญ่ใส่ทหารกบฏตลอดเวลา ทหารฝ่ายนั้นเสียขวัญมาก จนหลวงภักษดาวิจิตร นายทหารฝ่ายนั้นคิดวิธีแก้ลำได้ เขาขับหัวรถจักรहारาร์โนแมคเปล่าๆ วิ่งสวนเข้ามาหารถไฟบรรทุก

ป.ต.อ. ในร่างเดียวกัน พอหัวรถจักรเร่งความเร็วเต็มฝีจักรแล้ว เขาก็กระโดดลง ปลดปล่อยให้หัวรถจักรเปล่าวิ่งพุ่งเข้าหาขบวนรถไฟที่บรรทุกปืนใหญ่ด้วยความเร็วสูง รถไฟสองขบวนจึงชนกันตกลงไปในหนองน้ำ ฝ่ายเราบาดเจ็บล้มตายหลายคน เช่น พ.ต. หลวงอำนาจสงคราม ส่วน น.ท. หลวงกาจสงครามบาดเจ็บสาหัสถึงหูขาดไปข้างหนึ่ง”

“ไม่นึกเลยว่าคุณหลวงคนนั้นจะบ้าบิ่นเพียงนี้”

“หลวงภุมมาวิมลเป็นนายทหารหนุ่มวัยเดียวกับคุณ เป็นลูกชายพระยาภุมมาวิมล เพื่อนผมเอง พระยาภุมมาเป็นนายทหารมาตั้งแต่รัชกาลที่ 6 จงรักภักดีต่อราชวงศ์อย่างสูง พอเกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 ท่านเป็นคนหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับการปฏิวัติ ท่านว่ามันเร็วเกินไปสำหรับสยาม จึงถูกพักราชการเพราะมีคนใส่ร้ายว่าท่านต่อต้านคณะราษฎร ทำให้ท่านเสียใจมาก ไม่นานต่อมาท่านก็ป่วยตาย นั่นจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ลูกชายของท่านคือ หลวงภุมมาวิมล หันไปเข้ากับฝ่ายกบฏเพราะความแค้น”

“แค้นคณะราษฎรหรือครับ?”

“ใช่! โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับหลวงพิบูลสงคราม ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายปราบกบฏที่ปราบพวกเขาเสียราบคาบ เขาถือว่าตระกูลของเขาจงรักภักดีต่อกษัตริย์อย่างสูงมาหลายชั่วอายุคน พอเกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อสองสามปีที่แล้ว เขายังไม่พยายามต่อต้านอะไรแม้จะไม่เห็นด้วย เพราะคิดว่าโง่ๆ มันก็เกิดขึ้นแล้ว แต่พอพระยาพหลากับหลวงพิบูลสงครามยึดอำนาจจากพระยามโนฯเมื่อวันที่ 20 มิถุนาฯ 2476 ซึ่งเป็นการปฏิวัติครั้งที่สองภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งปี เขาก็แค้นที่เห็นอำนาจจากกษัตริย์ตกอยู่ในมือของทหารไม่กี่คน แม้แต่ราษฎรคนหนึ่งยังบังอาจฟ้องร้องพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าต่อศาลอาญา เขาถึงไปเข้ากับฝ่ายกบฏวระเดชโดยไม่ลังเล”

“แล้วหลวงภุมมาวิมลถูกจับหรือไม่ครับหลังฝ่ายกบฏแพ้?”

“เขาหายสาบสูญไปหลังจากที่ฝ่ายกบฏพ่ายแพ้และเริ่มถอยร่นกลับไปยังนครราชสีมาเพื่อยึดเป็นฐานทัพ ทหารฝ่ายเราตามไปติดๆ แต่ตอนนั้นกองทัพฝ่ายกบฏเกิดแตกกันเอง...”

“แตกกันเอง?”

“ใช่ ผ.บ. กองพันทหารอุบลฯเปลี่ยนใจมาเข้ากับฝ่ายเราโดยทำการบุกยึด

นครราชสีมา ก่อนทำลายทางรถไฟระหว่างปากช่องกับโคราช ทำให้ฝ่ายกบฏเข้าเมืองไม่ได้ เรารู้ว่าฝ่ายกบฏเตรียมบุกยึดนครราชสีมาคืน แต่ทหารอุบลฯถอยออกไปก่อน โดยจัดการทำลายทางรถไฟและสะพานทั้งหมดอย่างยับเยิน สะพานลำชีก็พังพินาศ ทำให้ฝ่ายกบฏเคลื่อนที่ต่อไปไม่ได้ พอติดกับที่แนวหน้าของฝ่ายกบฏที่ปากช่องพ่ายแพ้ฝ่ายเรา พระยาศรีสิทธิสงคราม นายทหารชั้นผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงและเป็นเพื่อนกับบิดาของหลวงภุมมาวิมลก็จบชีวิตที่นั่นอย่างอนาถ ฝ่ายกบฏเลยถอยทัพทั้งหมดเพราะพ่ายแพ้อย่างยับเยิน สูญเสียทหารไปมาก ทางเราก็ตามบดขยี้ฝ่ายกบฏด้วยเครื่องบินทิ้งระเบิด...”

นายร้อยตำรวจตรีโคลงศิระด้วยความสลดใจ สงครามย่อมเป็นสงครามที่โหดร้ายแผลให้ผู้ที่อยู่ข้างหลังอย่างโหดร้าย เขานึกถึงบิดาของเขาเองที่ถูกฆ่าตายในสงครามเช่นกัน ทางราชการได้มอบเหรียญกล้าหาญให้ท่านหลังจากที่ท่านจากไปแล้ว มันยังแขวนอยู่ในห้องนอนของเขาเอง แต่มีประโยชน์อะไรในเมื่อมันเป็นตัวแทนของความเจ็บช้ำ...

“น่าเสียใจที่คนไทยด้วยกันต้องมาฆ่ากัน...” เขาเพิ่มพ้ำ

“ใช่ เมื่อถึงเวลานั้นบรรดาฝ่ายกบฏก็ตัดสินใจทิ้งฐาน ที่บ้านช่องลูกเมียหนีออกไปนอกประเทศกันเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งหลวงภุมมาวิมลด้วย ไม่มีใครตามตัวเขาเจออีกเลย เขากลายเป็นคนที่มีค่าหัวสูง เราคิดว่าเขาก็คงเหมือนพวกกบฏระดับหัวหน้าคนอื่นๆ ที่พากันลี้ภัยเข้าไปในอินโดจีนกันหมด หลังจากเรื่องสงบลงไม่นาน ก็ปรากฏใจคนใหม่คนหนึ่งออกอาละวาดทางเมืองสุพรรณฯ เพชรบุรี ปล้นทรัพย์ไปทั่ว...”

ร.ต.ต. ตูย์ร้องโพล่งขึ้น “เสียดาย! หลวงภุมมาวิมลก็คือเสียดาย!”

“ถูกต้อง คุณหัวไวดี หลวงภุมมาวิมลใช้ชีวิตต่อมาอย่างเสียดาย ออกปล้นเงินทองเพื่อเป็นทุนในการทำการปฏิวัติครั้งต่อไป”

“ไม่น่าเชื่อที่คนมีการศึกษาสูงอย่างเขาจะกลายเป็นโจรไปได้”

“ผมคิดว่าเขาไม่ได้คิดเป็นโจรจริงๆ หรือ? แต่มันทำให้การดำเนินงานใต้ดินของเขาค่อนข้างลำบาก เพราะหากเขายังอยู่ในกรุง เขาจะต้องถูกจับตายแน่ อีกอย่างเท่าที่ผมรู้ เขาเลือกปล้นเฉพาะคนรวยที่ไม่ใช่คนดีนัก เป็นเวลาหลายเดือนแล้วที่เราพยายามตามล่าตัวเขาเจ็บบๆ เพราะเราเชื่อว่าเขามีแผนที่จะเล่นไม่เลิกกับรัฐบาล แต่ไม่สำเร็จ จมูกเขาโหวลบนหนไปได้ทุกครั้ง ความพยายาม

ลอบสังหารหลวงพิบูลสงครามกลางสนามหลวงเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ปีก่อน อาจเป็นฝีมือของพวกเขาก็ได้ เราไม่รู้ เราว่าเขายังมีการติดต่อกับนายทหารกลุ่มหนึ่งเพื่อส่งเงินที่ได้จากการปล้นไปใช้เป็นทุนในการจัดซื้ออาวุธ”

“เขาต้องการอะไรจากการปฏิวัติครับ? คือนระบอบการปกครองไปสู่ระบอบเดิม หรือว่าต้องการเป็นใหญ่เสียเอง?”

ท่านอธิบดีกล่าวเสียงหนักแน่นว่า “ผมรู้จักครอบครัวเขาดี เขาไม่ใช่คนมักใหญ่ใฝ่สูงแน่นอน แต่ผมก็ไม่รู้เหมือนกันว่าถ้าเขาและพวกทำการสำเร็จ เขาจะทำยังไงต่อไปกับอนาคตของประเทศนี้”

“มีใครที่รู้เรื่องนี้อีกไหมครับท่าน?”

“ไม่มี ผมปะติดปะต่อเรื่องนี้เข้าด้วยกันเองจากข้อมูลทั้งหมด ตอนนี้มีแต่คุณกับผมที่รู้เรื่องนี้ ผมเปิดเผยเรื่องนี้ก็เพราะเราทั้งสองต่างก็อยากพบเสื่อย้อยด้วยเหตุผลที่ไม่เหมือนกัน”

ท่านอธิบดีลากเก้าอี้ตัวหนึ่งมานั่งลงตรงข้ามนายตำรวจหนุ่ม

“คุณต๋อย ตอนนี้นัดคุณคงจะเดาออกว่าผมเรียกคุณมาทำไม เราต้องการตัวเสื่อย้อยหรือหลวงกฤษดาวิจิตร เพราะเขาเป็นคนหนึ่งที่มีข้อมูลเกี่ยวกับพวกกบฏ เราต้องการตัวเขา”

“จับตายหรือว่าจับเป็นครับผม?”

“จับเป็น”

“คนอย่างเขาไม่มีวันยอมถูกจับเป็นแน่นอน”

“นี่คือเหตุผลว่าทำไมผมต้องการคุณ คุณเป็นคนเดียวที่เคยดวลกับเขา ถึงคุณเป็นเพียงตำรวจภูธรเล็กๆ คนหนึ่ง แต่ผมมักได้ยินชื่อเสียงการปราบโจรอย่างเด็ดขาดของคุณเสมอ โดยเฉพาะฝีมือยิงปืนที่แม่นและไวที่สุดในกรม”

“แต่ก็ไม่ไวไปกว่าเสื่อย้อย”

“ถามจริงๆ เถอะ คุณต๋อย คุณคิดว่าถ้าคุณดวลปืนกับเขาอีกครั้ง คุณจะสามารรถเอาชนะเขาได้ไหม?”

นายตำรวจหนุ่มนิ่งไปครู่หนึ่งก่อนตอบ “ได้ครับ ตอนนั้นผมประมาทเขาไปหน่อย”

อธิบดียิ้มอย่างพอใจก่อนถามว่า “คุณยังแค้นเขาอยู่ใช่ไหม?”

ร.ต.ต. ต๋อยขบกรามแน่นไม่ตอบคำ

“คุณรู้มั๊ยว่าเขาสบประมาทคุณในร้านเหล้าเพื่ออะไร?”

“ก็เพื่อให้ผมโกรธแค้นแล้วจะได้คิด จะได้พ้นจากการติดเหล้า และเขาก็ทำสำเร็จด้วยซี”

“เหตุผล?”

“ผมไม่ทราบ”

“ผมเดาว่าก็เพื่อทดแทนบุญคุณที่ครั้งหนึ่งคุณเคยปล่อยให้เขาไป นั่นแหละคือเสื่อย้อยละ เขาเป็นคนอย่างนั้น”

“ท่านต้องการให้ผมทำยังไง?”

“ผมต้องการให้คุณไปทำเขาตวลอีกครั้งหนึ่ง”

มือปราบหนุ่มเล็กก็อย่างสงสัย “ผมไม่เข้าใจ...”

“เราได้ข่าวรองมาว่า ขณะนี้เสื่อย้อยกำลังติดต่อกับทหารจีนคนหนึ่งในลาวชื่อ เล่าซาน เป็นทหารหนุ่มหัวรุนแรง ตอนที่เขาอยู่แถวชายแดนไทย ใกล้ๆ บ้านท่าดงที่คุณประจำอยู่ เขาอาจจะไปติดต่อซื้ออาวุธหรือไปปรึกษาทหารในเรื่องการนำเอาระบอบคอมมิวนิสต์มาใช้ในประเทศสยาม เรามิอาจแน่ใจ ผมต้องการให้คุณไปดักรอเขาที่นั่นและ เอาตัวเขากลับมา ที่ผมว่าจับเป็นหมายความว่า คุณจะยิงเขาให้บาดเจ็บก่อนลากตัวมาก็ได้”

ร.ต.ต. ต๋อยยิ้มบางๆ เป็นครั้งแรก “เขาคงไม่ปล่อยให้ผมยิงเขาง่ายๆ”

“ผมรู้จักนิสัยของหลวงกฤษดาวิจิตรดี เขากับคุณมีอะไรที่คล้ายกันอยู่ อย่างหนึ่งคือต่างก็เป็นคนที่ระงมตนทั้งคู่ เขาไม่มีวันฆ่าคุณหรอก เพราะคุณเคยปล่อยให้เขาไป เขาเป็นมนุษยอันตรายก็จริง แต่ไม่เคยเนอร์คุณคน ผมยังนึกเสียดายอยู่บ่อยๆ ว่าเป็นเพราะอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกันแท้ๆ ทำให้เราต้องกลายเป็นศัตรูกัน ทำให้ประเทศเราต้องสูญเสียคนหนุ่มฝีมือดีไปคนหนึ่ง เขาเป็นคนฉลาด เมื่อเขาเห็นคุณไปดักรอเขาคนเดียวเงียบๆ โดยไม่มีพวก เขาจะนึกว่าคุณเพียงแต่ต้องการพิสูจน์ว่าคุณไววกว่าก็เท่านั้น โอกาสนี้เองที่คุณสามารถยิงเขาให้บาดเจ็บแล้วนำตัวเขากลับมา นี่เป็นโอกาสสุดท้ายที่คุณจะได้สะสางเรื่องส่วนตัวของคุณด้วย”

เรื่องส่วนตัวหรือคำสั่ง? เขาไม่รู้แน่ แต่มันก็คือเหตุผลที่ทำให้เขาต้องมาดักรอเสื่อย้อยที่นั่นได้หนึ่งวันหนึ่งคืนแล้ว

คราวนี้หน้าที่และเรื่องส่วนตัวเป็นเรื่องเดียวกัน!

ลมร้อนของเดือนเมษายนปลุกประสาทของเขาให้ตื่นตัว ร.ต.ต. ต้อยแตะปืนข้าง
ซอง ในใจสงบนิ่ง เฝ้าตงตัวหนึ่งเลื้อยผ่านไปแต่เขาไม่สนใจ ป่านนี้เสียย่อยคง
จะใกล้เข้ามาแล้ว มองไปรอบๆ ตัว ครั้งนี้โอกาสแก้แค้นเป็นของเขาแล้ว

เขาไม่ได้รับรู้ด้วยซ้ำไปว่าเวลาผ่านไปนานเท่าใด เมื่อร่างชุดดำนั้นโผล่เข้า
มา เขารอจนกระทั่งร่างนั้นมาหยุดอยู่ตรงหน้าเขา

เครื่องที่ผ่านไปไม่ได้ทำให้เสียย่อยเปลี่ยนแปลง แม้ผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆ
มา สายตาคู่นั้นยังคงคมกริบเหมือนเดิม

“รอผมมานานเท่าไร?” เสือร้ายถาม นัยน์ตาล้ำล้นซ่อนรอยยิ้มเยาะและ
ก็คล้ายซ่อนความเห็นใจ

“หนึ่งวันหนึ่งคืน”

“คุณต้องการมาดวลกับผมอีกครั้ง?” อดีตนายทหารบกพูดแหงใจดำเขา
“ใช่”

“มือคุณไม่ลั่นแล้วนี่?”

“ใช่”

“งั้นก็พร้อมแล้วสิ?”

“ผมพร้อมแล้ว คุณหลวงกฤษดาวิณี”

เสื่อย่อยชะงักครู่หนึ่ง แล้วหัวเราะแผ่วเบา “ไม่แล้ว คุณรู้อะไรมาอีกบ้าง?”

“รู้ว่าคุณเป็นคนขับหัวรถจักรคันนั้นวิ่งเข้าชนรถ ป.ต.อ. จนตกลงไปในน้ำ
ทำให้ทหารฝ่ายรัฐบาลจมน้ำตายหลายคน”

เสื่อย่อยผู้มีชาติตระกูลสูงตอบเรียบๆ โดยไม่แสดงอารมณ์ “สงครามก็คือ
สงคราม ในวันนั้นเพื่อนๆ ผมก็ตายไปหลายคนเช่นกัน”

“แต่คุณเป็นกบฏ”

“คนที่แพ้กลายเป็นกบฏ คนที่ชนะเป็นเจ้าของประเทศ มันต่างกันตรง
ไหน? ถ้าคณะรัฐประหาร 2476 เป็นกบฏ คณะราษฎร 2475 ก็เป็นกบฏ
เช่นกัน มันต่างกันตรงที่คุณยืนอยู่กับฝ่ายที่แพ้หรือชนะต่างหาก”

ประกายตากคนพูดมีแววเกรี้ยวกราดวูบหนึ่งแล้วมันก็สงบลง เสื่อย่อยอดีต
คุณหลวงพูดต่อด้วยน้ำเสียงแผ่วเบา “เราทั้งสองกำลังยืนอยู่คนละฝ่าย คนละ
อุดมการณ์ ยืนอยู่บนเส้นขนาน ไม่มีอะไรผิด ไม่มีอะไรถูก ไม่มีสีขาว ไม่มีสีดำ
ถ้าคุณคิดจะดวลปืนกับผมเพื่อปกป้องผลประโยชน์ที่พวกคุณเรียกว่าอุดมการณ์

ก็ยิงผมได้เลยโดยไม่ต้องดวลปืนกันอย่างลูกผู้ชาย...”

ตำรวจหนุ่มหนึ่งงันไปครู่หนึ่งก่อนกล่าวว่า “พ่อคุณเป็นหนึ่งในพวกคักดินา
ที่สูญเสียผลประโยชน์จากการปฏิวัติของคณะราษฎรเหมือนพวกเจ้านายคนอื่นๆ
ใช่ไหม?”

“ใช่ แต่การที่ท่านไม่เห็นด้วยการปฏิวัติครั้งนั้นไม่ใช่เป็นเพราะเรื่องเสีย
ผลประโยชน์ ท่านเห็นว่าชาวสยามส่วนใหญ่ยังมีการศึกษาต่ำ ไม่มีใครเข้าใจ
หรือกว่าประชาธิปไตยคืออะไร แม้แต่ทหารที่ทำการยึดอำนาจส่วนมากก็ยังไม่รู้
พวกเขาเพียงแค่ถูกหลอกมาเป็นเครื่องมือในการทำปฏิวัติ”

“ถูกหลอก?”

“ใช่ คุณรู้อะไรบ้างว่าในวันปฏิวัติ ทหารส่วนใหญ่ยังไม่รู้เลยว่าเกิดอะไรขึ้น
เกือบทั้งหมดถูกหลอกเรียกให้ไปรวมพลกันที่พระที่นั่งอนันตสมาคม บางหน่วยก็ถูก
หลอกว่าเกิดขบถแล้วให้ตามไปเร็ว พอไปถึงทหารแต่ละเหล่าจากหน่วยต่างๆ
ไม่ว่าจะเป็นกรมทหารม้า กรมทหารปืนใหญ่ ทหารเรือก็ถูกเรียกให้กระจายตัว
ปะปนกัน ทำให้หัวหน้าหน่วยสั่งการลำบาก จากนั้นผู้ก่อการก็อ่านประกาศ
คณะราษฎร ในเวลาเดียวกันเจ้านายตามวังต่างๆ ก็ถูกคุมเป็นตัวประกันหมด
กรมพระนครสวรรค์ฯ ทรงถูกคุมตัวมาทั้งๆ ที่ยังทรงสวมเสื้อกุยเฮงอยู่เลย พอ
ชิงอำนาจสำเร็จก็บังคับให้พระองค์เดินทางออกนอกประเทศ นี่หรือคือประชา
ธิปไตย?”

“แต่จะช้าหรือเร็วมันต้องมีการปฏิวัติ”

“ถูกต้อง เมื่อคนส่วนใหญ่พร้อมแล้วสำหรับระบอบใหม่นี้ การเปลี่ยน
แปลงรีบร้อนแบบนี้ทำให้ประชาธิปไตยต้องตกอยู่ในมือของคนกลุ่มเดียว แล้ว
มันต่างจากระบบเดิมตรงไหน? คือแทนที่อำนาจจะอยู่ในมือกษัตริย์กลับตกเป็น
ของทหารเผด็จการไม่กี่คน คำคำของผมไว้ให้ดี อีกยี่สิบปีประชาธิปไตยสยาม
ก็ยังคงล้มลุกคลุกคลานอยู่ เพราะมันเริ่มต้นไม่ใช่นี่!”

“ผมจะจดจำไว้”

หนึ่งตำรวจหนึ่งโจรเงยไปครู่ใหญ่

“ผมได้รับคำสั่งให้มาลอบยิงคุณ” ตำรวจพูด

“ทำไมคุณไม่ทำ? เมื่อก็คุณก็มีโอกาส” โจรถาม

ร.ต.ต. ต้อยไม่ตอบ อดีตคุณหลวงผู้ซึ่งชีวิตสุขสบายมาเป็นโจรการเมือง

พูดต่อ “ถ้าฉันเดาว่าคุณต้องการพิสูจน์ตัวเองอีกครั้งว่า ฝีมือคุณยังเหนือผม อยู่ เอาละ! พร้อมแล้วใช่ไหม?”

มือปราบพยักหน้า ช่วงเวลาที่ทั้งคู่ชกป็นขึ้นมานั้น นายตำรวจหนุ่มไม่ได้ คิดถึงเรื่องการเมืองหรืออุดมการณ์อะไรเลย ในใจของเขาว่างเปล่า

และอีกครั้งป็นของเสียย่อยจ่ออยู่ที่หัวของเขาแล้ว ขณะที่ป็นของเขาเพิ่ง พ้นซอง!

“ผมแพ้อีกแล้ว...”

“คุณตั้งใจเอาชนะมากไปหน่อย ใจจึงวอกแวก บางทีการตั้งใจเอาชนะ มากเกินไปก็ทำให้ใจไม่ผ่อนคลาย”

“คุณควรจะยิงผมเสีย”

“ทำไม? ชีวิตคุณมีความหมายอยู่ที่ตรงแพ้นะเท่านั้นเองหรือ? ผมปฏิบัติไม่ สำเร็จ ถูกตามล่าไปทั่วประเทศ ยังไม่คิดฆ่าตัวตายเลย”

“ผมกับคุณไม่มีบุญคุณติดค้างกันแล้ว คุณไม่ฆ่าผมในวันนี้ วันหลังผม ก็ต้องฆ่าคุณอยู่ดี”

“รอให้วันนั้นมาถึงก่อนก็แล้วกัน”

แล้วเสียรอยอดีตคุณหลงก็เดินจากไป นายตำรวจหนุ่มถอนใจ มันเริ่มมี อะไรบางอย่างก่อตัวขึ้นระหว่างเขาทั้งสอง เริ่มจากบุญคุณ เริ่มจากความรักใน ฝีมือของกันและกัน อะไรบางอย่างที่มีแรงยึดเหนี่ยวระหว่างคนทั้งสอง แต่ มิตรภาพนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ และจะต้องไม่เกิดขึ้น หน้าที่ของเขาคือต้องฆ่าโจร คนนี้ และนี่เป็นโอกาสที่ดีที่สุด!

เขามองดูแผ่นหลังของเสียย่อยซึ่งกำลังเคลื่อนห่างออกไป มันเป็นเป้า อย่างชัดเจน ในใจเขาเต็มไปด้วยความขัดแย้ง เสียสองตัวอยู่ถ้าเดียวกันไม่ได้ อย่างว่าแต่ฝ่ายหนึ่งเป็นตำรวจ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นโจรร้าย เป็นกบฏที่ทำให้ทหารฝ่าย รัฐบาลตายไปหลายคน และที่สำคัญที่สุดคือเขาจะปล่อยให้ความรู้สึกนี้เกิดขึ้น มาได้ เขาต้องหยุดมันเสียตั้งแต่ตอนนี้... เดียวนี้!

วินาทีนั้นเขาดึงปืนขึ้นมาจากซองเงียบๆ วาดปากกระบอกปืนไปที่แผ่นหลัง ของเสียย่อย ประสาททั้งหมดพุ่งอยู่กับการยิงนัดนี้

เสียงปืนดังสะท้อนไปทั่วหลิบเขา ร่างของเสียย่อยล้มกลิ้งลงมาจากเนิน ร.ต.ต. ต้อยวิ่งตรงเข้าไปหา ควันลอยกรุ่นออกมาจากปลายกระบอกปืน สายตา

ทั้งสองคู่ประสานกันสนิท เสียย่อยจ้องมองเขาหนึ่ง เขาเห็นรอยเลือดสีแดงขึ้น หย่อมใหญ่สาครกระจายอยู่บนหน้าอกของโจร ริมฝีปากเสียย่อยเฝ้มแน่น

“คุณสงสัยไหมว่าทำไมผมถึงต้องแก้แค้น?” นายตำรวจถาม

เสียร้ายไม่ตอบ

“ผมไม่ได้แก้แค้นเพราะผมแพ้คุณ หรือเพราะคุณสบประมาทผมหรือ?”

“แล้ว... เพราะอะไร?”

“พ่อผมเป็นทหารคนหนึ่งที่ดีอยู่ในรถไฟบรรทุก ป.ต.อ. ขบวนนั้น!”

ความเจ็บแค้นปกคลุมทั่วทุ่งร้าง เสียงเสียย่อยแหบแห้ง “คุณมาดวลปืน กับผมก็เพื่อแก้แค้นแทนพ่อ ไม่ใช่เพื่อต้องการพิสูจน์ฝีมือตัวเอง?”

นายตำรวจหนุ่มพยักหน้า “ฝีมือผมไม่มีทางเทียบคุณอยู่แล้ว ไม่จำเป็น ต้องพิสูจน์อีก”

“เขามรณตาย?” เสียย่อยกระซิบถาม

“ใช่”

อดีตทหารกบฏผู้มีค่าหัวล้นตาลง พิมพ์ “มันเป็นโชคชะตาใช่ไหม? เราสองคนน่าจะเป็นเพื่อนกันแทนที่จะยืนอยู่กันคนละฝ่ายอย่างนี้จริงไหม? คุณ กับผมต่างก็เป็นคนที่พระนางตนด้วยกันทั้งคู่ น่าเสียดาย... ความจริงคุณน่าจะ ปลอ่ยให้มัน...”

เสียร้ายไอออกมาเบาๆ ก่อนค่อยๆ พยุงร่างตัวเองขึ้นมา นายร้อยตำรวจ ตรีเสียบปืนใส่ซองและยื่นมือไปให้จับ สายตากะด้างทั้งสองคู่พลันเปลี่ยนเป็น อ่อนโยน มีความรู้สึก มีชีวิต...

เสียย่อยเดินหายลับไปแล้ว ไม่แสดงวีแววของความบาดเจ็บแม้แต่น้อย นาย ตำรวจภูธรเบนสายตาดำเนินมาดูจอมปลวกใหญ่ริมทาง ใช้เท้าเขี่ยซากงูเห่าขนาด เชื่องที่เกือบฆ่าเสียย่อยเมื่อครู่ มันถูกยิงตกลงมาจากจอมปลวกใหญ่ช่วงขณะที่ เสียย่อยเดินผ่าน เลือดสีแดงสาครกระจายไปทั่ว เขายิ้มที่มุมปากขณะเดินกลับ ไปที่รถจักรยานยนต์ ทั้งซากงูไว้เบื้องหลัง กระสุนของเขานัดนั้นฉีกหัวของมัน ขาดกลางพอดี